

30 procent OZE do roku 2030: vláda schválila ambiciózní plán na dekarbonizaci české ekonomiky a zvýšení energetické bezpečnosti

Praha 18. října 2023 - **Vláda na svém dnešním jednání dala zelenou aktualizaci Vnitrostátního plánu České republiky v oblasti energetiky a klimatu (nebo také NEKP), který určuje parametry českého energetického mixu s ohledem na nutnost snižování emisí skleníkových plynů. Obnovitelné zdroje mají do roku 2030 podle aktualizovaného plánu pokrývat 30 % české spotřeby energie, a kromě snížení emisí tak i posílit energetickou bezpečnost a soběstačnost České republiky, a zaručit nižší a stabilnější ceny pro spotřebitele.**

„Nový plán pro energetiku a klima je rozhodně dobrým základem pro budoucí dekarbonizaci české ekonomiky. Oproti verzi z roku 2015, která zvyšovala podíl obnovitelných zdrojů jen o pár procentních bodů, míří letošní aktualizace téměř k zdvojnásobení podílu zelené energetiky. Bezemisní energie však bude Česko potřebovat ještě ambicióznější cíle, pokud má zůstat zachovaná konkurenceschopnost naší ekonomiky a pokud chceme chránit domácnosti před výkyvy cen energie na trhu,“ hodnotí NEKP Martin Sedlák, programový ředitel Svazu moderní energetiky.

„Bude teď na společné práci nás všech, aby se podařilo prosadit tolik potřebné akcelerační zóny pro rychlejší rozvoj větrných a velkých fotovoltaických zdrojů, dokončit přijetí legislativy umožňující akumulaci a agregaci flexibility, zavést opravdu funkční model komunitní energetiky a nastavit obecně prostředí pro investory tak, aby pro ně Česko představovalo stabilní zemi otevřenou novým inovativním projektům čisté energetiky. Jen pokud tyto příležitosti k dobrému nastavení podmínek využijeme, budeme moci vyrábět více domácích, zelené energie,“ komentuje Martin Sedlák, programový ředitel Svazu moderní energetiky.

Potenciál pro výstavbu nových čistých zdrojů je v Česku přítom obrovský. Za pomoci evropských fondů může Česko podle studie společnosti Deloitte vypracované pro Svaz moderní energetiky do 2030 vybudovat 17 gigawattů nových bezemisních zdrojů, zejména větrných a slunečních elektráren. Naopak, pokud potenciál nevyužijeme, hrozí, že evropské zdroje peněz vyschnou a budování nových zdrojů po roce 2030 bude mnohem dražší. Zároveň celoevropský cíl zvyšování podílu OZE na spotřebě energií je podle nedávno schválené směrnice RED III na úrovni 42,5 % v roce 2030 potenciálním navýšením cíle na 45 %. Česká republika tak bude v produkci čisté energie zaostávat za evropským průměrem a měla by se pokusit se co nejvíce evropskému cíli přiblížit.

„Oproti první verzi klimaplánu vidíme pozitivní posun v tom, že se drasticky zvýšily cíle v souladu s tím, co sektor dlouhodobě říká. Již v roce 2023 jsme tak splnili víc než polovinu cíle původního plánu. I tak ale aktuální verze podle nás není dostatečně ambiciózní a podceňuje schopnosti a možnosti sektoru. Při odstranění bariér při povolování a při posílení distribučních a přenosových kapacit počítáme, že do roku

2030 by se mohlo postavit přinejmenším 12-15 gigawatt nových solárních elektráren,“ říká Jan Krčmář, výkonný ředitel Solární asociace s tím, že prostor pro zlepšení asociace vidí mimo jiné v deklarování cílů pro odstranění bariér při povolovacích procesech.

„Pro rozvoj OZE nemůžeme pouze spoléhat na akcelerační zóny, od kterých zatím nevíme, co od nich čekat a zda vůbec budou existovat dřív než v roce 2026 či později. Doufáme tedy, že se podaří cíl pro obnovitelné zdroje navýšit, a především jasně deklarovat, že se nejedná o horní strop a bude možné cíle i překročit. Málo ambiciózní jsou pro nás i cíle v oblasti větrné energie, která díky své komplementaritě pomůže stabilizovat síť při masivním rozvoji solárních elektráren,“ dodává Krčmář.

„Aktualizovaný NEKP reaguje adekvátně na výrazné změny energetického trhu, zejména v otázce násobně vyšších cílů v oblasti OZE, což je dobrá zpráva. Je však důležité, aby stát nezapomněl i na konkrétní cíle v oblasti akumulace energie a flexibility. Zajištění dostatečných kapacit úložišť energie a zdrojů flexibility, zejména na straně spotřeby, je totiž nutné nejen pro bezpečný a stabilní rozvoj OZE, ale členskými státy stanovení závazných cílů i v této oblasti ukládá i Evropská unie,“ upozorňuje Jan Fousek, výkonný ředitel Asociace pro akumulaci energie AKU-BAT CZ.

Dekarbonizaci české ekonomiky a posílení energetické bezpečnosti a soběstačnosti státu pomůžou i další dokumenty, které jsou momentálně předmětem jednání. Už zítra 19. 10. bude Hospodářský výbor Poslanecké sněmovny diskutovat o novele Lex OZE 2, která zavede v Česku komunitní energetiku. V mezirezortním připomínkovém řízení je také novela Lex OZE 3, která transponuje legislativu Evropské unie v oblasti akumulace a agregace energie. Stát by měl do konce roku také předložit novelizovanou Státní energetickou koncepci.

Svaz moderní energetiky sdružuje nejvýznamnější oborové asociace moderní energetiky i klíčová výzkumná univerzitní centra. Díky průřezovému zastoupení expertů umí Svaz nabídnout ucelený pohled na možnosti rozvíjejícího se oboru nové nízkouhlíkové energetiky. Svaz má za cíl proaktivně vstupovat do české i evropské debaty o možnostech proměny energetiky. Zároveň přináší klíčové impulsy, které zajistí přední pozici ČR v oblasti vývoje a výroby progresivních technologií. Právě k příležitostem, které se v oblasti přechodu na nízkouhlíkovou energetiku otevírají, chce v Česku vést širokou diskusi zaměřenou na prosazení opatření, které podpoří samovýrobu elektřiny, rozvoj akumulace energie, posílí možnosti společné výroby elektřiny a tepla, implementaci chytrých sítí, elektromobility nebo nových prvků v rámci energetického trhu přicházejících s digitalizací. Více informací na www.modernienergetika.cz.